

Fagplan Kristendom

Formål

Eleverne skal i faget kristendomskundskab tilegne sig viden og færdigheder, der gør dem i stand til at forstå og forholde sig til den religiøse dimensions betydning for livsopfattelsen hos det enkelte menneske og dets forhold til andre.

Stk. 2. Eleverne skal tilegne sig viden om kristendom i historisk og nutidig sammenhæng samt om de bibelske fortællinger og deres betydning for værdigrundlaget i vores kulturkreds. Derudover skal eleverne på de ældste klassetrin opnå viden om andre religioner og livsopfattelser.

Stk. 3. Eleverne skal kunne bruge deres faglige kompetencer i forbindelse med personlig stillingtagen, medansvar og handling i et demokratisk samfund.

Fagets kerneområder

Bibelske fortællinger

For at give eleverne en elementær viden om det centrale i kristendommen fortælleres der - under hensyn til fagets store stofområde - udvalgte grundlæggende og eksemplariske beretninger fra Det Gamle - og Det Ny Testamente. Fortællingerne danner grundlag for samtale om almenmenneskelige tilværelsesspørgsmål, som kan relateres til elevernes liv.

Kristendommen og dens forskellige udtryk i historisk og nutidig sammenhæng

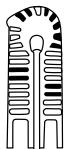
- Afgørende begivenheder og træk af kristendommens historie i Danmark
- Kirke og stat
- Folkekirkens evangelisk-lutherske kristendom herunder brugen af salmer og åndeligesange, som en af kristendommens væsentlige udtryksformer
- Udvalgte perioder af kristendommens historie, herunder reformationen
- Personer, som har haft central og afgørende betydning for kirkehistoriens gang, med særlig vægt på den danske kirkes historie
- Betydningsfulde kristne kirkesamfund i vor tid

Hovedspørgsmålene inden for dette kundskabsområde kunne være:

1. Hvad er kristendom?
2. Hvad er kristendommens betydning for individ og samfund før og nu?

Kristne grundbegreber

- Skabelse
- Synd
- Skyld

- Tro
- Tvivl
- Barmhjertighed
- Tilgivelse
- Kærlighed
- Næsten
- Dom
- Nåde
- Evigt liv
- Frelse
- Treenighed
- Guds rige.

Livsfilosofi og etik

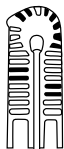
Hovedsigtet med kundskabsområdet livsfilosofi og etik er, at eleverne tilegner sig nogle begreber og analyseredskaber til brug for tydeliggørelse af tilværelsen i dens mangfoldighed.

Hovedspørgsmålene inden for dette kundskabsområde kunne være:

1. Hvad vil det sige at være et menneske?
2. Hvordan lever man bedst sit liv?

Emner til belysning af hovedspørgsmålene kunne være:

- Liv og død
- Helligt og profant
- Lykke og lidelse
- Kærlighed og had
- Godt og ondt
- Sorg og glæde
- Sandhed og løgn
- Tilgivelse og hævn
- Tillid og mistillid
- Ensomhed og fællesskab
- Mening og tomhed
- Evighed og timelighed
- Retfærdighed og uretfærdighed
- Skyld og ansvar
- Mulighed og nødvendighed
- Frihed og angst
- Håb og fortvivlelse
- Tro og tvivl
- Magt og afmagt

Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser

Hovedsigtet med dette kundskabsområde er at give eleverne et overblik over det væsentligste indhold i nogle af de store verdensreligioner samt aktuelle religiøse bevægelser og andre livsopfattelser - herunder nogle ligheder og forskelle i relation til kristendommen.

Hovedspørgsmålene inden for dette kundskabsområde kunne være:

1. Hvad er hovedtankerne i de valgte ikke-kristne religioner og livsopfattelser?
2. Hvad er den ikke-kristne religions eller livsanskuelses betydning for individ og samfund idag?

Læseplan for 1.- 3. klassetrin

I 1.- 3. klasse lægges der helt afgørende vægt på genfortællingen af det bibelske stof. Det sker for at give børnene en sammenhængende gennemgang af den store stofmængde. I 1. og 2. klasse gælder det Det Gamle Testamente og i 3. klasse Det Nye Testamente.

Hvad angår Det Gamle Testamente må fortællingen afspejle kronologien i det, som er fortællingen om det israelitiske folks historie.

Helt sådan kan undervisningen i 3. klasse ikke tilrettelægges, idet der her ikke så meget er tale om en kronologisk fremadskridende fortælling. Der er naturligvis en ramme bestående af barndomsfortællingerne til og med dåben i Jordanfloden, fristelsen i ørkenen og eventuelt kaldelsen af disciplene og Påsken. Indenfor den ramme skildrer de 4 evangelier med nogle forskelle Jesu vandring fra Nazareth til Jerusalem, og her er fortællingerne samlet tematisk.

Undervisningen skal fremme og imødekomme elevernes åbenhed og spørgelyst om tilværelsen. Den skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at samtale om almene tilværelsesspørgsmål.

Eleverne skal kende til centrale fortællinger i Det Gamle og Nye Testamente, samt kende til enkle faglige begreber, symboler, ritualer samt synge og samtale om salmer og sange.

Bibelske fortællinger

Eleverne indføres gradvist i det bibelske univers og opnår kendskab til centrale fortællinger fra Det Gamle og Nye Testamente. Samtalen om og arbejdet med fortællingerne styrker forståelsen af det bibelske univers. Nutidige parallelsituationer og etiske problemstillinger inddrages.

Kristendommen og dens forskellige udtryk i historisk og nutidig sammenhæng

Gennem arbejdet med udvalgte grundbegreber i kristendommen opnår eleverne en forståelse af, hvad kristendom er. Gennem fortælling og samtale får eleverne indsigt i kristendommens historie. Eleverne præsenteres for eksempler på kristendommens indvirkning på kunst, litteratur, symbolbrug og andre udtryk i hverdagen. Der arbejdes hen imod, at eleverne bliver i stand til at beskrive udvalgte symboler og ritualers brug samt synge og samtale om salmer og sange.

Livsfilosofi og etik

Undervisningen skal gennem fortælling, samtale, dramatisering og andre praktisk/musiske udtryk knytte sig til og udfordre elevernes oplevelser, erfaringer og undren over almene tilværelsesspørgsmål. I behandlingen af de udvalgte emner inddrages relevante faglige tekster og begreber. Eleverne udfordres gennem hele forløbet med spørgsmål, der kræver etisk vurdering.

Læseplan for 4.- 6. klassetrin

Der arbejdes hen mod, at eleverne får et mere bevidst forhold til anvendelse af faglige begreber og det religiøse sprogs virkemidler. Det skal blandt andet medvirke til, at eleverne bliver i stand til at se tilværelsen i et bredere perspektiv.

Eleverne skal kunne gengive sammenhænge og modsætninger mellem Det Gamle og Nye Testamente samt forholde sig til centrale fortællinger i et historisk perspektiv.

Der arbejdes videre med symboler og ritualer, ligesom sang og samtale om salmer og sange videreudvikles.

Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser inddrages i relevante temaer tilsammenligning og perspektivering.

Elevernes forståelse kvalificeres gennem bl.a. samtale, diskussion, refleksion og praktisk/musiske aktiviteter.

Bibelske fortællinger

Erfaringerne fra 1.-3.klasses forløb uddybes, nuanceres og udfoldes yderligere.

Det Gamle og Nye Testamente udtrykker på en gang sammenhæng og brud. Dette perspektiv inddrages i arbejdet med de bibelske tekster.

Gennem undervisningen præsenteres eleverne for forskellige litterære genrer som fx myter, sagn, legender, lignelser, underberetninger, sange og breve.

Udvalgte bibelske fortællinger gøres til genstand for nærmere fordybelse med henblik på fortolkning.

Undervejs i forløbet perspektiveres fortællinger gennem inddragelse af Biblens indflydelse på kunst, kultur og dagligliv.

Kristendommen og dens forskellige udtryk i historisk og nutidig sammenhæng

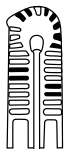
Der bygges videre på elevernes kendskab til, hvad kristendom er, således at de gennem dette forløb får en større viden og bevidsthed herom og kan gengive centrale begivenheder i kristendommens historie - med særlig vægt på danske forhold.

I arbejdet med kristendommens historiske udvikling kan der med fordel tages udgangspunkt i centrale personer - herunder deres biografi, politisk-sociale vilkår og historiske betydning.

Der arbejdes videre med udvalgte symboler og ritualers brug, og eleverne samtaler og synger salmer og sange.

Livsfilosofi og etik

Med udgangspunkt i det faglige stof øver eleverne sig gennem fantasi og refleksion i at

udtrykke sig om almene tilværelsesspørgsmål med bevidst brug af faglige begreber og det religiøse sprogs virkemidler.

Eleverne præsenteres for forskellige menneske- og natursyn, som de kommer til udtryk i fx myter og sagn, skabelsesberetninger, evolutionsteori, familieliv og forskellige medier.

Gennem iagttagelser og drøftelser udvikles elevernes kritiske sans for, hvad der er kendsgerninger, og hvad der er vurderinger.

Herunder inddrages belysning af ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser.

Læseplan for 8. klassetrin

Livsspørgsmål belyses gennem etiske og filosofiske problemstillinger. Arbejdet med grundlæggende tilværelsesspørgsmål udvikler sig til at få et mere alment og generelt perspektiv. Det skal lede mod, at eleverne kan diskutere og forholde sig til grundlæggende tilværelsesspørgsmål på et fagligt grundlag.

Bibelske fortællinger

De bibelske fortællinger integreres i dette forløb i videst muligt omfang i arbejdet med temaer inden for de øvrige kundskabsområder. Fortællingerne vælges således, at de udfordrer eleverne til at give udtryk for holdninger og værdier. Der arbejdes hen mod, at eleverne diskuterer grundlæggende tilværelsesspørgsmåls tydning i lyset af de bibelske fortællinger.

Gennem arbejdet med afkodning af bibelske motiver og temaer i elevernes omgivelser skærpes deres blik for de bibelske fortællingers indvirkning på dansk og europæisk kunst og kultur.

Kristendommen og dens forskellige udtryk i historisk og nutidig sammenhæng

Eleverne opnår forudsætninger for at diskutere forskellige udlægnings af, hvad kristendommen - nu og tidligere - og forholde sig til kristendommens rolle samt kirkens struktur og funktion i Danmark.

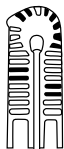
Kunstneriske udtryk vælges således, at elevernes egne livsnydninger udfordres i mødet med centrale kristne tanker.

Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser

Ved lærerens præsentation og gennem egen undersøgende virksomhed får eleverne indsigt i et udvalg af ikke-kristne religioner og andre livsanskuelser. På baggrund af den erhvervede indsigt diskuterer eleverne centrale dele af udvalgte religioner og livsopfattelser med særlig betydning for danske forhold, herunder deres relation til det omgivende samfund.

Ved at sammenligne temaer på tværs af udvalgte religioner kan eleverne forholde sig til de centrale grundbegreber og sammenholde værdierne bag disse.

Kunstneriske og symbolske udtryk vælges således, at de udfordrer og perspektiverer elevernes egne livsnydninger.

Livsfilosofi og etik

Udvælgelsen af det faglige stof vægtes således, at det udfordrer elevernes personlige værdigrundlag og danner baggrund for fordybelse i forskellige livsspørgsmål. Elevernetrænes i at tyde og kategorisere forskellige tekster og andre udtryk, der eksemplificerer forskellen mellem religiøst og videnskabeligt sprog.

Arbejdet med spørgsmålet om, hvad et menneske er, belyser forskellige livs- og menneskesyn, som diskuteres og vurderes.

Eleverne identificerer forskellige menneske- og natursyn og forholder sig til dem på baggrund af normer, etikker og bagvedliggende værdier.

Uddybende læseplan til inspiration

1. klasse

Urhistorien

Skabelsen. Edens Have. Kain og Abel. Noahs Ark. Babelstårnet.

Patriarkerne

Abraham og Sara. Abraham får besøg i Mamrelund. Ofringen af Isak. Eliezer henter Rebekka.

Esau og Jakob. Isak velsigner Jakob og Esau. Jakobsstigen.

Jakob, Rakel og Lea. Jakobs bryllup. Jakob vender hjem.

Josef

Josefs drømme. Brønden i Dotan. Slaven Josef. Josef tyder drømme i fængslet.

Josef tyder faraos drøm. Statholderen Josef.

Josefs brødre kommer til Ægypten. Benjamin og sølvbægret. Josefs død.

Moses

Moses i sivkurven. Den brændende tornebusk. Moses advarer Farao.

De 10 plager. Overgangen over Det Røde Hav. Moses får de 10 Bud. Guldkalven. Ørkenvandringen.

Spejdere i det forjættede land. Bileams æsel. Josva vælges til leder.

2. klasse

Josva

Rahab og spionerne. Erobringen af Jeriko. Gideon.

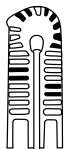
Samson

Samson og løven. Samson og Dalila. Samson i templet.

Saul og David

Saul, Israels første konge. Gud udvælger David ved Samuel. David og Goliat.

David og Jonatan. Sauls død.

Kong David og Kong Salomo

David salves til konge. David og Batseba. Absalons oprør. Salomos tempel. Salomos dom. Dronningen af Saba.

De to riger

Elias. Nabots vingård. Enken i Sarepta. Jonas og hvalen.

Det Babyloniske eksil

Profeten Esajas. Skriften på væggen. Daniel i Løvekulen.

3. - 5. klasse - Jesu lignelser og undergerninger - tematisk opdelt

Gudsriget:

Sædemanden (Matt 13,3), Ukrudt i hveden (Matt 13,24), Sennepsfrøet (Matt 13,31) Surdejen (Matt 13,33), Skatten (Matt 13,44), Perlen (Matt 13,45), Voddet (Matt 13,47), Den gældbundne tjener (Matt 18,23), Arbejderne i vingården (Matt 20,1), De onde vinbønder (Matt 21,33), Kongesønnens bryllup (Matt 22,2), Figentræet (Matt 24,32), De 10 brudepiger (Matt 25,1), Komet (Mark 4,26), Dørvogteren (Mark 13,33), Træet og frugterne (Luk 6,43), Den snævre port (Luk 13,24), Det store festmåltid (Luk. 14,15), Tårnet og krigeren (Luk 14,28), Nåleøjet (Luk 18,23), Figentræet (Luk 21,29).

Tilgivelse:

Den fortabte søn (Luk 15,11), Farisæeren og tolderen (Luk 18,9).

Guds retfærdighed:

Klippegrund og sandgrund (Matt 7,24), Den urene ånd (Matt 12,43), Arbejderne i vingården (Matt 20,1), De onde vinbønder (Matt 21,33), Kongesønnens bryllup (Matt. 22,2), De 10 brudepiger (Matt 25,1), De betroede talenter (Matt 25,14), Lyset i stagen (Mark 4,21), Den rige bonde (Luk 12,16), Pladserne ved bordet (Luk 14,7), Festmåltidet (Luk 14,15), Den uærlige godsforvalter (Luk 16,1), Den rige mand og Lazarus (Luk 16,19), Enken og dommeren (Luk 18,1).

Guds omsorg:

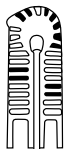
Den barmhjertige samaritan (Luk 10,25), Ven om natten (Luk 11,5), Figentræet (Luk 13,6), Mønten (Luk 15,8), Det bortkomne får (Luk. 15,1-7).

Hovmod/ydmyghed:

Pladserne ved bordet (Luk 14,7),

Samvittighed/lydighed:

De to sønner (Matt 21,28).

Tjenerbevidsthed:

Trællen (Luk 17,7)

Underberetninger - Helbredelsesundere:

Den spedalske: (Matt 8,1), Den romerske officers tjener (Matt 8,5), Peters svigermor (Matt 8,14), Den blinde og stumme (Matt 9,27 /12,22), Den lamme i Kapernaum (Matt 9,1), Kvinden med blødninger (Matt 9,20) Den visne/lamme hånd (Matt 12,9)

Ved Galilæa (Matt 15,29), De to blinde ved Jeriko (Matt 20,29), Ved Genesaret sø (Mark 6,53), Den hedenske kvindes datter (Mark 7,24) Den blinde ved Betsajda (Mark 8,22), Den lamme gennem taget (Luk 5,17), Manden med vand i kroppen (Luk 14,1) De 10 spedalske (Luk 17,11) Den krumbøjede kvinde (Luk 13,10), Den kongelige embedsmand:J(oh 4,46), Ved Bethesda dam (Joh 5,1), Den blindfødte (Joh 9,1).

Dæmonuddrivelser:

Den onde ånd i synagogen (Mark 1,21), De besatte i Gadarenernes land (Mark 5,1), Drengen med den urene ånd (Mark 9,14), Den stumme dæmon (Luk 11,14).

Dødeopvækkelser:

Enkens søn i Nam (Luk 7,11), Jairus datter (Luk 8,40), Lazarus (Joh 11,1).

Naturundere:

Bespisningen af 4000 (Matt 15,32), Stormen på søen (Mark 4,35), Bespisningen af 5000 (Mark 6,30), Peters fiskefangst (Luk 5,1), Brylluppet i Kana (Joh 2,1), Vandringen på søen (Joh 6,16).

Opstandelsen:

(Matt 28,1).

3. klasse

Jesu Fødsel og barndom

Englen hos Maria - Marias lovsang. Hyrderne på marken. Barnet i stalden.

De hellige tre konger. Barnemordet og flugten til Ægypten. Jesus som 12-årig i templet.

Dåben i Jordan-floden

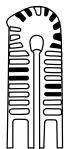
Jesus døbes af Johannes. Fristelsen i ørkenen.

Johannes Døberen

Englen kommer til Zakarias i templet. Barnet fødes - Zakarias' lovsang. Johannes' dåbsvirkeog forkyndelse. Johannes' spørgsmål til Jesus fra fængslet. Johannes' død.

Jesu liv og virke:

Jesus kalder sine disciple. Lignelserne på vej til Jerusalem.

Påskens:

Indtoget i Jerusalem. Nadverens indstiftelse. Tilfangetagelsen. Korsfæstelsen.
Den tomme grav. Mødet med den opstandne.

4. klasse

Bibelkundskab

At lære Bibelen at kende. Bibelens geografi.

Kong David

Kong David som barn og ung. Saul og David.
Kong David og hans Gud. Kong David og hans sønner.

Jesus af Nazareth

Jesus og Johannes Døberens. Jesus og hans disciple. Helbredelser. Undergerninger. Jesus og de udstødte. Jesus og hans modstandere. Jesu lignelser. Jesu død og opstandelse.

5. klasse

Profeter

Om profeter og profeti. Samuel og Natan. Salomo og hans tempel. Elias. Amos. Esajas. Jeremias.

Kristus

Påske

Salvingen i Betania. Indtoget. Tempelrensningen. Det sidste måltid med disciplene. Bønnen i Gethsemane. Tilfangetagelsen. Peters fornægtelse. Forhøret hos rådet.
Forhøret hos Pilatus. "Korsfæst ham! Korsfæst ham!" Ud til Golgatha. De to røvere. Døden på korset og gravlæggelsen. Kvinderne og den tomme grav. Maria Magdalene og "havemanden". De 2 disciple på vej til Emmaus. Jesus viser sig igen for disciplene. Den vantro Thomas. Forholdet til Peter. Himmelfarten.

6. klasse

Kronologi

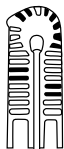
1. Kirkehistorien de første 1000 år

De første kristne. Paulus.

De Kristne forfølges. Kristendommens sejrsgang. Klosterliv (Frans af Assisi). Kristendommen kommer til Danmark.

2. Forudsætningerne

Nordens "Gamle Testamente"/ Den nordiske mytologi/religion. Ansgar. Poppo og Harald Blåtand.

Kirke og kirkebyggere.

3. Middelalderen

Den katolske kirke.

Fra paven og ned til det almindelige menneske. Nøglemagten til Himmelen og jord.

Magtmisbrug, afladshandel.

Luther. Luthers brud med den katolske kirke. Reformationen i Tyskland. Islam.

4. Reformationen i Danmark

Hans Tavsens.

Konge og kirke.

Peder Palladius. Djævelskab og hekseri.

5. Oprør nedefra

De gudelige vækkelser (Kristen Kold).

N.F.S. Grundtvig og hans kirkelige betydning. Grundtvigianisme og Indre Mission.

8. klasse

Rammerne for kristendom i 8. klasse er vide og åbne for fortolkninger.

Eksempler på fokusområder kan være:

Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser

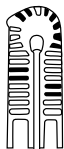
- De store hovedreligioner (oprindelsessted, historie, hovedindhold og grundbegreber, aktuelle udbredelse)
- Eksempler på nye religiøse bevægelser og strømninger, herunder hovedindhold og aktuelle udbredelse
- Humanisme, marxisme, eksistentialisme og ateisme, herunder menneskesyn og samfundssyn.

Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser

- Humanisme, marxisme, eksistentialisme og ateisme, herunder menneskesyn og samfundssyn.

Livsfilosofi og etik

- Moral/etik med særligt fokus på konsekvens- og pligtetik
- Arbejde med moralske og etiske dilemmaer
- K.E. Løgstrup... Den etiske fordring
- Tilgivelse som medmenneskeligt / nytestamenteligt begreb
- Skabelsesberetninger.... græsk, nordisk, bibelsk (inkl. salmeinddragelse)
- Lignelser - den barmhjertige samaritaner / den fortabte søn / de betroede talenter / tjeneren med gæld / sædemanden.

Begreber til belysning af verdensreligionerne:

- Det hellige (forestillinger om det guddommelige - herunder skriftsyn)
- Frelses forestillinger og -veje
- Myter (eks. Skabelsesmyter)
- Ritualer - herunder overgangsriter
- Symboler
- Bøn
- Ofring
- Helligsteder
- Fester og højtider
- Rent og urent.

Æstetik, arkitektur og symboler i kristendommen

- Symboler og deres betydning i de monoteistiske religioner
- Den tidlige kristendoms portrættering af Jesus
- Hagia Sophia og splittelsen af den katolske og ortodokse kirke
- Engle og dæmoner
- Djævelen hans ophav og rolle i kristendommen
- Renæssancens kunst som bindeled mellem mennesket og Gud
- Korset som symbol.